

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version: Dana Björkström-Jung : Här är styrkorna du behöver för att klara dig i framtiden. Vasabladet 2.2.2019 s. 24.

Novias forskning

Kamratstöd när det är som bäst. Projektet "Stora komet" har jobbat för att utveckla vägledning tillsammans med personal inom utbildningar, kommuner och tredje sektorn. FOTO: NINA HILLO

Här är styrkorna du behöver för att klara dig i framtiden

● De flesta människor känner sig bekväma när livet rullar på i bekanta spår. När rutinerna fungerar känner vi oss trygga. Men hur går det ihop med den föränderliga världen 2019?

2019 är nästan alla dagar kantade av förändring – varje dag sker omställningar i vår vardag och i våra kontakter till omvärlden. Kanske känner vi oss osäkra på vilken myndighet vi ska vända oss till och hur vi ska nå dem. Vem ska vi kontakta? Vilka uppgifter på nätet kan vi lita på? Våra gamla lösningsmodeller är satta ur funktion och vi måste hela tiden lära oss nya sätt att vara och göra.

Det kan kännas ansträngande att vi behöver skaffa oss ny kompetens som gör att vi är mottagliga för och orkar med förändringar och krav på utveckling som efterfrågas i våra liv. Artificiell intelligens hjälper oss på flertalet områden – allt från smartklockor som registrerar att vi rör oss tillräckligt till bottar som svarar på frågor i chattar på webben. Förarlösa fartyg och betalningar via ansiktsidentifiering är redan en realitet.

FÖR ATT HÄNGA MED behöver vi utveckla en förmåga att anamma förändringar som en naturlig del av vår vardag. Vi kan inte längre utgå ifrån att vi gör karriär inom samma företag eller branscher livet ut. Vi behöver fortbilda oss oftare, och framtidsforskningen gör gällande att dagens unga sannolikt kommer att ha 17 olika jobb inom fem olika bran-

scher. Det säger sig självt att vi behöver tänka annorlunda. Vi ska ändå vara måna om framtidstron och särskilt arbeta för att ge unga framtidstro. Möjligheterna att utbilda sig för en komplex värld är trots allt goda.

Vilka är då egenskaperna som vi behöver nu och framöver?

En viktig kompetens är att kunna uppfinna sig själv på nytt. Att kunna berätta om sig själv och presentera sina planer och idéer – på olika sätt i olika situationer.

Också färdigheten att identifiera sitt eget och omvärldens mända behovs allt mer då informationsflödet är ständigt. Vad behöver jag för att orka och för att må bra i vardagen?

Fastän vår omvärld förändras, och utbildning och arbetsliv byter skepnad blir förmågan att planera, genomföra och slutföra allt viktigare. Det enda som är säkert är osäkerheten – och den måste vi lära oss leva med.

När det finns osäkra faktorer och saker som inte går att förutse måste vi satsa på att våga prova oss fram trots osäker utgång. Det är viktigt att våga misslyckas och försöka igen! Goda försök leder till lärdomar. Det är lika viktigt att vi lär oss vad vi inte är särskilt bra på och inte tycker om. Allt detta kräver en helt ny typ av

Stora Komet

- Ett vägledningsprojekt på svenska i Nyland.
- Projektägare: Novia.
- Delgenomförare: Luckan.
- Projektid: 1.3.2016–28.2.2019.
- Finanslär: Europeiska socialfonden.

positiv framtidsvägledning för unga och vuxna. Projektet "Stora komet" har jobbat i Nyland för att utveckla vägledning tillsammans med personal inom utbildningar, kommuner och tredje sektorn. Att vägleda blir allt viktigare – både digitalt och i det mänskliga mötet.

Inom projektet har vi utvecklat verktyg och processer för att hjälpa unga människor att skapa sig en bild av sitt kunnande och sina kompetenser. Som exempel kan nämnas en process som binder samman den individuella studieplaneringen med karriärhantering i grupp. Positiv uppmanan från kamrater är ofta lättare att ta till sig än den från vägledaren. Kamrater kan prata sinesmellan på ett mer konkret sätt de har liknande erfarenheter.

En ständig dialog och mänskliga

möten är en förutsättning för att skapa delaktighet och långsiktiga lösningar, som i slutändan ger de unga smidigare studiestigar och fler karriärer. Karriärer i den bemärkelsen att det betyder ett livslångt lärande och nya kombinationer i form av yrkesmixar.

Genom att fortbilda vägledare i positiv framtidsvägledning har projektet bidragit till en utveckling inom vägledning som ger möjligheter att jobba med framtidsscenarier på ett nytt sätt. Den största utmaningen för oss alla är att våga tro på nya lösningar och inte döma dem efter våra inlärdade bedömningsgrunder. Allt nytt innefattar kanske inte de bästa lösningarna men för oss en bit på vägen för att vi ska klara oss i den globala värld som blir allt mindre med nationella ögon sett.

I framtidsvägledningen jobbar vi med mentala bilder av framtiden. När vi skapar positiva bilder och förväntningar kan tankarna på framtiden vara motiverande och ge energi. Framtiden är inte bara en tid av möjligheter, utan framtidsorienteringen är också en väsentlig del av vår personlighet och vårt temperament. Att vi upplever självstyrning och ett aktivt jag är centralt för vår utveckling.

Inom ramen för projektet har vi testat nya verksamhetsformer inom utbildning, både inom yrkes- och högskola och inom andra stadstets utbildningar. En livshanteringskurs har visat att unga har lätt att ta till sig nya verksamhetsformer i form av digital vägledning och dess möjligheter. Detta arbetssätt kräver att man som vägledare är alert och att man noga tänker igenom hur feedback kan uppfattas och tolkas.

Det traditionella fysiska klassrummet byts ut till en digital plattform där det känns skönt att delta som en individ i en sluten grupp. Och vara delaktig oberoende om du befinner dig i Vasa, Åbo eller kanske Sydney.

DELTAGARNA i den digitala livshanteringskursen berättade i sin utvärdering om kursen att de fått insikt om sig själva som de har nytta av i vardagen och verktyg för att förändra och bli herre över sina egna liv. Vägledningen och återkopplingen de fick var något som de hade saknat mycket under sina tidigare studier. Det är viktigt att ta tillvara kunskap och verktyg, använda dem och dela dem med andra.

Dana Björkström-Jung
projektledare på Yrkeshögskolan i Novia